

اقدامات سازمان مدیریت پسماند شهرداری قزوین در خصوص ساماندهی سگهای بلاصاحب

یکی از مشکلات مهم بهداشتی و اجتماعی در بسیاری از شهرها و روستاهای کشور وجود سگهای بلاصاحب می باشد. اگرچه سگ، از دوستان قدیم بشر محسوب شده و بیش از هزاران سال از اهلی شدن این حیوان و نقش مفید آن در زندگی بشر می گذرد، ولی با شناخت برخی از بیماریهای قابل انتقال بین حیوان و انسان و به مخاطره افتادن سلامت انسانها، امروز در هیچ نقطه ای، حضور آزاد سگهای بدون صاحب در خیابانها امر پذیرفته شده ای نیست و لازم است اقدامات اساسی درخصوص کنترل اصولی این حیوانات بعمل آید. براساس مفاد بند ۱۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری، جلوگیری از شیوع امراض ساریه انسانی و حیوانی و جمع آوری حیوانات بلاصاحب و دفع حیوانات مریض، مزاحم و ولگرد از وظایف شهرداری است و همچنین با استناد به بند ۳۱ ماده ۱۰ اساسنامه، تشکیلات و سازمان دهیاریها مصوبه ۸۰/۱۱/۲۱ دستورالعمل کنترل جمعیت سگهای ولگرد با هدف اجرایی نمودن مفاد ماده قانونی فوق، توسط سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور و در قالب ستاد مرکزی کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان و با همکاری و تایید سایر اعضاء تدوین شد که در بخشی از این دستورالعمل آمده است برنامه ریزی جهت کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان به صورت مرتب انجام شود. طرح کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان در سطح شهرها و روستاهای منطقه به اجرا درآید و راه اندازی واحد کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان و نظارت بر انجام فعالیتهای آن صورت پذیرد.

سگها دارای قابلیت تولید مثل بالا هستند، در نتیجه عدم نظارت در کنترل جمعیت سگها و اجرا نشدن برنامههای کنترلی موجب می شود به سرعت جمعیت این حیوانات افزایش یافته و مخاطرات یاد شده را برای شهروندان به همراه خواهد داشت. کنترل بیماریهای قابل انتقال بین حیوان و انسان از طریق شناسایی کانونهای تجمع سگهای ولگرد و کنترل جمعیت آنها با تعیین راهکارهای مناسب ضروری است، بنابراین بر اساس دستورالعمل کنترل جمعیت سگهای ولگرد، مهمترین معضلات و مشکلات ناشی از افزایش جمعیت سگهای ولگرد، شیوع بیماریهای قابل انتقال بین حیوان و انسان، افزایش آن در جمعیت دامی و انسان و انتقال بسیاری از بیماریها از سگ به انسان می باشد. از جمله مهمترین آنها می توان به بیماریهایی نظیر هاری، کیست هیداتیک، سالک، کالآزار، لاروهای مهاجر احشایی بروسوز و لپتوسپیروز اشاره نمود.

بر اساس دستورالعمل سازمان شهرداریها و دهیاریهای وزارت کشور، برای نحوه کنترل حیوانات ولگرد نظیر سگها، باید مکانهایی در نظر گرفته شود تا این حیوانات در آنها نگهداری و تیمار، و از انتقال هرگونه بیماری و عوامل غیربهداشتی به محدوده زندگی انسانها جلوگیری شود.

سازمان مدیریت پسماند شهرداری قزوین، به منظور ارتقای سلامت و آرامش شهری و رضایت خاطر هرچه بیشتر شهروندان هم اکنون کنترل و نظارت دقیقی را در مورد سگهای ولگرد در سطح شهر قزوین دارد و در صورت پی بردن به بلاصاحب بودن آنها، کار انتقال را به کمپ حامی انجام می دهد. این کمپ در مجتمع محمدآباد و در کیلومتر ۲۸ جاده قزوین - بوئین زهرا واقع شده و نقش مهمی در ساماندهی و جمع آوری سگهای ولگرد ایفا می کند. این مرکز به مساحت ۲ هزار مترمربع و دارای ساختمان اداری، آشپزخانه، اتاق جراحی، سالن ریکواری و داروخانه به مساحت ۱۰۰ مترمربع می باشد که در زمینه ساماندهی سگهای ولگرد نقش مهمی دارد. همچنین این مرکز با حضور افراد آموزش دیده شامل دامپزشک، نیروی کارگری کارآموده و کارشناس فنی تشکیل شده است. بر همین اساس از ابتدای بهمن ماه سال ۹۴ لغایت مهرماه سال جاری تعداد ۱۳۰ قلاده سگ از سطح شهر زنده گیری و به کمپ حامی منتقل و کلیه عملیات فوق الذکر در آن انجام گردیده است. شناسایی کانونهای تجمع سگهای ولگرد و کنترل جمعیت آنها با انتخاب روش مناسب و ارتقاء سطح آگاهی عمومی درباره رعایت اصول بهداشتی در

مواجه با حیوانات مزاحم از جمله راهکارهایی است که خوشبختانه سازمان مدیریت پسماند در این خصوص اقدامات قابل توجهی انجام داده و می‌دهد. در این کمپ، سگها، ابتدا معاینه می‌شوند تا ببینند کدام یک سالم‌اند و کدام یک به انواع بیماری‌های رایج بین سگها مبتلا هستند. بعد از جدا شدن سگ‌های سالم از سگ‌های بیمار، اگر نماینده اداره کل دامپزشکی تشخیص دهد که بیماری سگ خطرناک نیست، مراحل انگل‌تراپی، واکسیناسیون و عقیم‌سازی انجام می‌گردد و برایش شناسنامه‌ای تهیه و بر اساس صورتجلسه کارگروه پسماند استان و مجوز اداره کل محیط زیست مبنی بر رهاسازی سگ‌های عقیم‌سازی شده، در محیط زنده اولیه رها سازی می‌شوند و اگر غیر از این باشد، یا اینکه بیماری سگ قابل انتقال و مسری یا لاعلاج است، به شیوه مرگ با ترحم، کشته می‌شود. سپس هر لاشه درون یک پلاستیک ضخیم قرار می‌گیرد که قبل از بستن درب پلاستیک جهت تجزیه سریعتر لاشه، درون آن مقدار کمی آهک ریخته می‌شود و سپس درب پلاستیک را محکم بسته و در سایت محمدآباد به صورت کاملاً بهداشتی و مجزا از سایر پسماندها، دفن می‌شود. شهروندان محترم می‌توانند در اطلاع رسانی به شهرداری برای جمع‌آوری سگ‌های ولگرد، با شماره تلفن ۱۳۷ تماس بگیرند.

امیدواریم با انجام این کار شاهد این باشیم تا حقوق همه زیست‌مندانی همچون سگ‌ها که طبق آموزه‌های دینی ما بسیار مورد تأکید است مورد احترام واقع شود.

علیرضا صفاری- کارشناس برنامه ریزی و توسعه سازمان مدیریت پسماند شهرداری قزوین